

יוסף בצל-החלומות Joseph – The Master of Dreams

צָרָה גְדוֹלָה בָּאָה עַל יַעֲקֹב: אֶחָד עֶשֶׂר הַבָּנִים שֶׁלּוֹ מִקְנָאִים
בָּאָח יוֹסֵף. הֵם מוֹכְרִים אוֹתוֹ לְסוֹחְרִים יִשְׁמַעֲאֵלִים שֶׁהֵם
פוֹגְשִׁים בְּדֶרֶךְ. הַסוֹחְרִים מוֹכְרִים אוֹתוֹ לְהִיּוֹת עֶבֶד בְּמִצְרַיִם.
הָאָחִים אָמְרוּ לְיַעֲקֹב שְׂחִיָּה רָעָה אֶכְלָה אֶת יוֹסֵף, וַיַּעֲקֹב הָיָה
בְּטוֹחַ שֶׁהֵבֵן הָאֱהוֹב שֶׁלּוֹ מֵת.

מְדוּעַ מָכְרוּ הָאָחִים אֶת יוֹסֵף? מְדוּעַ הֵם קִינְאוּ בְיוֹסֵף כֹּל כֵּן
וְהָיוּ מוֹכְנִים לְמַכּוֹר אוֹתוֹ לְעֶבֶד?

קִנְיָה מְבִיָּאָה שְׂנֵאָה: יַעֲקֹב אָהֵב אֶת יוֹסֵף יוֹתֵר מִכֹּל הָאָחִים,
וְהָאֱהָבָה הַזֹּאת גְּרָמָה לְאֶסּוֹן, "וַיִּרְאוּ אֶחָיו כִּי אֵתוֹ אָהֵב
אָבִיהֶם מִכֹּל אֶחָיו וַיִּשְׂנְאוּ אוֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַבְּרוּ לְשָׁלֵם"
(בְּרֵאשִׁית לז, פְּסוּק ד). הָאָחִים כָּבָר לֹא יָכְלוּ לְדַבֵּר עִם יוֹסֵף
דְּבָרִים שֶׁל שְׁלוֹם. אָבֵל גַּם יוֹסֵף גָּרַם לְקִנְיָה הַזֹּאת.

יוֹסֵף חָלַם שְׁנֵי חֲלוֹמוֹת. הוּא חָלַם שֶׁהָאָחִים מְשַׁתְּחָוּוּם לוֹ
כְּמוֹ לְמֶלֶךְ, וְשָׁאֲפִילוּ הַשֶּׁמֶשׁ, הַיָּרֵחַ וְאֶחָד עֶשֶׂר הַכּוֹכָבִים
(כְּלוֹמֵר: אָבִיו וְאִמּוֹ וְאֶחָד-עֶשֶׂר הָאָחִים שֶׁלּוֹ) מְשַׁתְּחָוּוּם לוֹ.

יוֹסֵף עוֹשֶׂה טְעוֹת גְּדוֹלָה. הוּא לֹא שׁוֹתֵק. הוּא מְסַפֵּר אֶת
הַחֲלוֹמוֹת לְאָחִים שֶׁלּוֹ וְלְאָבִא שֶׁלּוֹ, יַעֲקֹב. הָאָחִים כּוֹעֲסִים
עָלָיו. גַּם יַעֲקֹב כּוֹעֵס עָלָיו. הָאָחִים לֹא סָלְחוּ לוֹ וְנָתְנוּ לוֹ
עוֹנֵשׁ.

מָה הָיָה הָעוֹנֵשׁ? יוֹסֵף הִגִּיעַ לְמִצְרַיִם, וְשָׁם הוּא הָיָה עֶבֶד. הוּא
חַי שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה שָׁנִים בְּבֵית סוֹהַר, רְחוּק מִהַמְּשַׁפָּחָה
וּמִהַמּוֹלְדֵת. הָעוֹנֵשׁ שֶׁל יַעֲקֹב הָיָה סָבֵל קָשָׁה שְׁנַמְשָׁךְ שָׁנִים
רְבוֹת. בְּשָׁנִים הָאֵלֶּה חָשַׁב יַעֲקֹב שֶׁהֵבֵן שֶׁלּוֹ, יוֹסֵף, מֵת.

Complete according to the story.

השלימו לפי הסיפור.

1. האחים קנאו ביוסף, כי יעקב _____

2. האחים נתנו עונש קשה ליוסף. הם מכרו _____

3. האחים סיפרו לאבא יעקב ש _____

4. הטעות של יעקב הייתה שהוא אהב _____

5. יוסף חלם ש _____

6. הטעות של יוסף הייתה שהוא סיפר _____

7. העונש של יוסף היה שהוא _____

8. העונש של יעקב היה _____

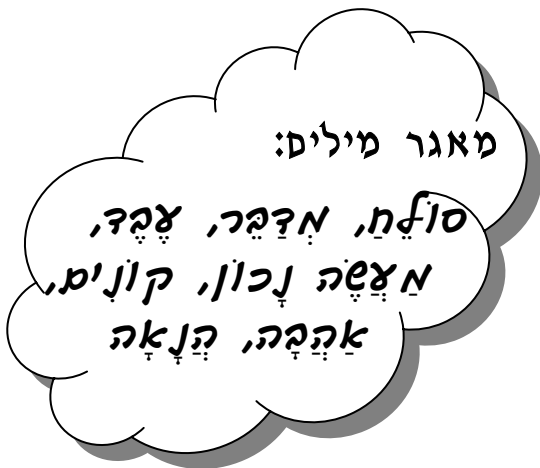
**"וַיִּמְכְּרוּ אֶת יוֹסֵף לַיִּשְׁמַעֲאֵלִים
בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף"** (בראשית ל"ז, כח)

מה למדתם מהסיפור? (סמנו בעיגול רק את התשובות הנכונות)

- א. אפשר לְאָהוּב בֵּין אֶחָד יוֹתֵר מִבְּנִים אַחֲרִים.
- ב. לְפַעֲמִים צָרִיךְ לְשִׁתּוֹק וְלֹא לְסַפֵּר כָּל דָּבָר.
- ג. צָרִיךְ לְסַפֵּר כָּל דָּבָר וְלֹא לְשִׁתּוֹק.
- ד. קִנְאָה מְבִיאָה שְׂנֵאָה.

כתבו את המילה ההפוכה מתוך מאגר המילים.
Write the opposite word by using the verbs below.

- _____ איש חופשי ≠
- _____ שְׂנֵאָה ≠
- _____ טְעוּת ≠
- _____ שוֹתֵק ≠
- _____ כוֹעֵס ≠
- _____ מוֹכְרִים ≠
- _____ סָבֵל ≠

"יָפָה שְׂתִיקָה לַחֲכָמִים, קָל וְחִמּוֹר לְטֹפְשִׁים".
(פסחים צט)

אורי וגלית הם אָח וְאָחוֹת. גלית גָּרָה בְּנֵי יוֹרֵק וְלוֹמְדָת
 בְּאוֹנֵיבְרֶסִיטָה. אורי גָּר עִם הַהוֹרִים שְׁלוֹ בְּתֵל-אָבִיב וְלוֹמֵד
 בְּבֵית סֶפֶר יְסוּדִי. אורי וגלית מְדַבְּרִים הַרְבֵּה בְּטֵלְפוֹן וְכוֹתְבִים
 מְכַתְּבִים. לְפָנַי הַחֲגִים הֵם תָּמִיד שׁוֹלְחִים בְּרָכוֹת וְאִיחּוּלִים.
 בְּשָׁבוֹעַ שְׁעָבָר כָּתַב אורי לְאָחוֹת שְׁלוֹ, גלית:

11.03.08

לַעֲלִית הַיְקָרָה,

בְּיוֹם רַבִּיּוֹצֵי הַקְּרוֹב אֲנַחְנוּ לֹא לְאוֹמְדִים, כִּי יֵשׁ
 לָנוּ טְיוֹל. אֲנִי נוֹסֵעַ עִם הַכִּיתָה שְׁלֵי לַיְרוּשָׁלַיִם,
 עִיר הַבִּירָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל. אֲנִי אוֹהֵב לְטְיוֹל בְּאֶרֶץ.
 לְמַרְוֹת הַבְּעִיּוֹת יֵשׁ לָנוּ אֶרֶץ יָפָה וְמַעֲנִיּוֹת. אֲנִי
 חוֹשֶׁה עֲלֵיךְ הַרְבֵּה. אֵיךְ הַלְיִמּוּדִים בְּאוֹנֵיבְרֶסִיטָת
 נִיו יוֹרֵק?

יֵשׁ לִי הַרְבֵּה מַחְנָנִים. אֵת אֵינן לֶכֶתּוֹב
 לִי, אֵת יְכוּלָה לְטַלְפֵּן. אוֹלֵי אֶפְשֶׁר לְדַבֵּר אַחֲרַי
 הַטְיוֹל שְׁלֵי.

אֲבָא וְאֲמַא מוֹסְרִים לֶכֶתּוֹב דְּרִישַׁת-שְׁלוֹם חֲמָה.
 מִתִּי אֵת בָּאָה לְבַקֵּר בְּאֶרֶץ? חַט הַפֶּסַח בְּסוֹף
 הַחוּדֵשׁ, וְאֲנִי מְקוּוֹה לְרִאוֹת אוֹתְךָ בְּקָרוֹב.

מְהֵאֵחַ הַקְּאוֹבָה

אוֹרִי

השלימו את הפעלים מתוך הטקסט.
Complete the sentences using the verbs in the text.

1. אורי וגלית _____ הרבה בטלפון וְ _____ מכתבים.
2. לפני החגים הם תמיד _____ ברכות ואיחולים.
3. ביום רביעי הקרוב אני _____ עם הכיתה שלי לירושלים.
4. אני _____ לטייל בארץ.
5. אני _____ עלייך הרבה. מתי אתְ _____ לבקר בארץ?
6. אם אין לך זמן _____ לי, את יכולה _____.
7. אבא ואמא _____ לך דרישת שלום חמה.
8. חג הפסח בסוף החודש, ואני _____ לראות אותך בקרוב.

הפּוֹתֵל הַמַּעֲרָבִי בִירוּשָׁלַיִם

"לְכוּ וְנִבְנֶה אֶת זִוְמַת יְרוּשָׁלַיִם" (נחמיה ב, יז)

אחרי הטיוף לירושלים אורי ולית דיקרו בטלפון:

לית: איפה ביקרתם בירושלים?

אורי: ביקרנו בהרבה מקומות: בכנסת, במוזאון "יד ושם", בכותל המערבי, בעיר העתיקה ועוד...
הנוף יפה מאוד. בדרך לירושלים יש יערות. סביב לירושלים יש הרים.

לית: מה למדת על ירושלים?

אורי: למדתי על ההיסטוריה שלה. ירושלים היא עיר קדושה ועתיקה. היא עיר קדושה וחשובה ליהודים, לנוצרים ולמוסלמים.
לית: מה קרה בירושלים בזמן עבר?

אורי: בירושלים היו הרבה מלחמות - מזמן דויד המלך עד שנת 1967.

לית: מה סיפרו לכם על בית המקדש?

אורי: סיפרו לנו ששלמה המלך בנה את בית המקדש הראשון, ועזרא ונחמיה בנו את בית המקדש השני.

לית: אתה יודע מי הרס את בית המקדש?

אורי: כן, מלך בבל הרס את בית המקדש הראשון, והרומאים הרסו את בית המקדש השני.

לית: ומה קרה אחר כך?

אורי: אחרי שהרסו הרומאים את בית המקדש, עמים זרים כבשו את הארץ, והעם יצא לגולה, למרות זאת היהודים שמרו על הקשר עם הארץ.

בכל הדורות היו יהודים שגרו בארץ ישראל בארבע הערים הקדושות: ירושלים, חברון, טבריה וצפת.

היהודים בגולה התפללו תמיד לחזור למולדת שלהם.
 לפני כמאה שנה התחילו היהודים לעלות לארץ. למרות
 הבעיות עם הערבים שהיו בארץ, הם עבדו מבוקר עד ערב,
 קנו אדמות, בנו בתים ונטעו עצים. למרות הרעב, המחלות
 והמלחמות הקשות הצליחו היהודים לבנות בית לאומי
 בארץ ישראל. בשנת 1948 קמה מדינת ישראל.

עלית: מתי שחררה* ישראל את ירושלים העתיקה?

אורי: במלחמת ששת הימים בשנת 1967, ירושלים חזרה להיות
 שלנו.

ירושלים

מה בתמונה?

- ◆ בית המשפט העליון
- ◆ פסל במוזאון "יד ושם"
- ◆ הר הבית, מסגד אל אקצה
- ◆ משפנות שאננים
- ◆ מוזאון רוקפלר
- ◆ שער בעיר העתיקה

* שחררה - נתנה חופש חירות

השלימו את הקטע על פי הדיאלוג.
Complete the passage according to the dialog.

בְּדֶרֶךְ לְיְרוּשָׁלַיִם יֵשׁ _____ . סָבִיב לְיְרוּשָׁלַיִם יֵשׁ _____ .
יְרוּשָׁלַיִם הִיא עִיר _____ וְ _____ ! לְיְהוּדִים, לְנוֹצְרִים
וְלְמוֹסְלָמִים.
בְּיְרוּשָׁלַיִם הָיוּ הֶרְבֵּה _____ . מֶלֶךְ בָּבֶל _____ אֶת בַּיִת
הַמִּקְדָּשׁ הָרִאשׁוֹן, וְהַרומאים _____ אֶת בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ הַשֵּׁנִי.
אַחֲרֵי _____ הַרומאים אֶת בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ, עָמִים זָרִים _____
אֶת הָאָרֶץ, וְהָעַם _____ לְגוֹלָה.
הַיְהוּדִים בְּגוֹלָה _____ תָּמִיד לְחִזּוֹר לְ _____ שְׁלָהֶם.
_____ הַבְּעִיּוֹת עִם הָעֲרָבִים הֵם _____ מִבּוֹקֵר עַד עָרֶב,
_____ אֲדָמוֹת, _____ בְּתִים וְ _____ עֲצִים.
_____ הָרָעֵב, הַמַּחְלוֹת וְהַמַּלְחָמוֹת הַקְּשׁוֹת _____ הַיְהוּדִים
_____ בַּיִת לְאוֹמִי. יִשְׂרָאֵל _____ אֶת יְרוּשָׁלַיִם הָעֵתִיקָה
בְּ _____ בִּשְׁנַת 1967.

שַׁעַר הָאֲרִיּוֹת
The Lions' Gate

בתנ"ך פתוב:
"אִם אֲשַׁפְּחֶךָ יְרוּשָׁלַיִם תִּשְׂפַח וּמִינִי"
(תהילים קלז ה')

בתלמוד פתוב:
"אֵין לָךְ יוֹפֵי בְּיוֹפְיָהּ שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם"
(מסכת קידושין מ"ט)

Answer the questions.

ענו על השאלות.

1. איפה אָפֿטֿר לְבַקֵּר בִּירוּשָׁלַיִם?

2. מי בָּנָה את בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָרִאשׁוֹן?

3. מי בָּנָה אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַשֵּׁנִי?

4. מי הִרְס את בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָרִאשׁוֹן?

5. מי הִרְס את בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַשֵּׁנִי?

6. מה הן אַרְבַּע הָעָרִים הַקְדוּשׁוֹת בְּיִשְׂרָאֵל?

7. מתי קָמָה מְדִינַת יִשְׂרָאֵל?

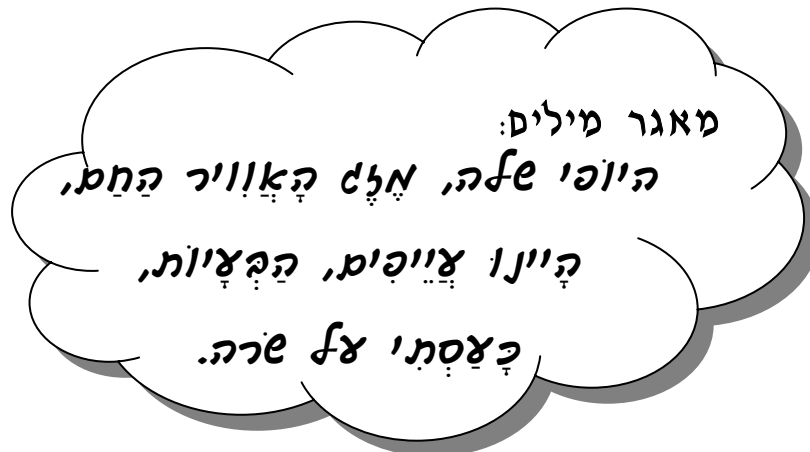
8. מה קָרָה בְּיִשְׂרָאֵל בְּשָׁנַת 1967?

עַם יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיִם!

”למרות הרעב המחלות והמלחמות הקשות
הצליחו היהודים לבנות בית לאומי”.
”העם יצא לגולה, למרות זאת הקשר
עם הארץ נשמר”.

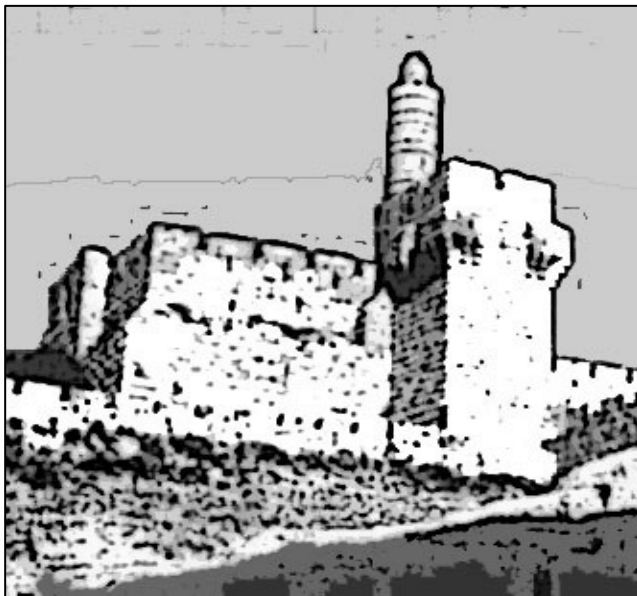
השלימו את המשפטים מתוך מאגר המילים למטה.
Complete the sentences using the words below.

1. למרות _____ יצאנו לטיול.
2. _____ , למרות זאת עניתי
למכתב שלה.
3. _____ , למרות זאת הלכנו לסרט.
4. למרות _____ הצלחנו במבחן.
5. למרות _____ לא בחרו אותה למלכת היופי.

קצת יהדות ארץ ישראל וירושלים

ארץ ישראל וירושלים הן במרכז החיים של עם ישראל. ירושלים היא חלק מהארץ שאלוהים הבטיח לאברהם בספר "בראשית": "קום התהלך בארץ לארצה ולרחבה, כי לך אתננה". (בראשית יג, יז), ירושלים היא בירת הנצח של עם

מגדל דוד, ירושלים

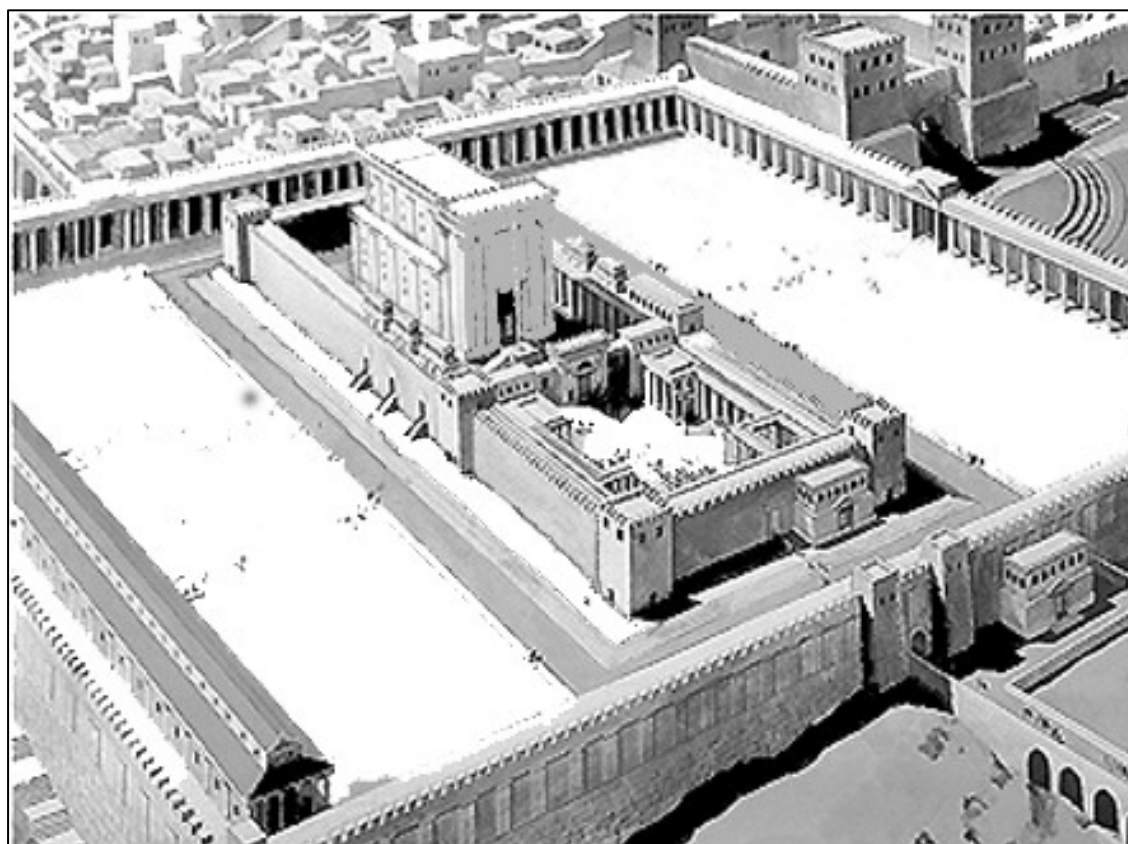
ישראל, עיר האלוהים, העיר של דוד המלך. בנו, שלמה המלך, בנה בה את בית המקדש הראשון.

במשך אלפיים שנה בגלות התגעגע עם ישראל לארץ ישראל ולירושלים, ולא הפסיק להתפלל ולקוות לגאולה. תמיד חלם לחזור למולדתו. בסיום של תפילת "הנעילה" ביום כיפור אומרים: "לשנה הבאה בירושלים הבנויה". התקווה לחזור לירושלים נתנה פוח לעם שסבל מצרות רבות בגולה. את התקווה הזאת לא שוכחים גם בשמחות משפחתיות, כשאומרים את הפסוק: "אם אשפחך ירושלים – תשכח מיני" וכו'...

לארץ ישראל ולירושלים יש מעמד חשוב ביהדות. המילים "עלייה" ו"ירידה" קשורות בהן. מי שבא לארץ ומגיע לירושלים הוא עולה מבחינה רוחנית. מי שעוזב את הארץ נקרא "יורד".

לא מִפְּרִידִים בֵּין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לִירוּשָׁלַיִם, יִשִּׁיבָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
שְׁקוּלָה כְּנֹגֵד כָּל הַמְצוּוֹת שֶׁבַתּוֹרָה. וִירוּשָׁלַיִם הִיא הַיְהוּדָה שֶׁבְּפִתְחָהּ:
”עֲשֵׂרָה קָבִים* יּוֹפִי יָרְדוּ לְעוֹלָם, תִּשְׁעָה נִטְלָה יְרוּשָׁלַיִם וְאֶחָד כָּל
הָעוֹלָם כָּל” (קִידוּשִׁין מֵט).

במלחמת ששת הימים (1967) חֲזַרְנוּ גַם לְעִיר הָעֵתִיקָה, לְהַר הַבַּיִת
וּלְכּוֹתֵל הַמַּעֲרָבִי. מֵאִזְ אֲנַחְנוּ חוֹגְגִים כָּל שָׁנָה אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַיִם, יוֹם
אִיחּוּד הָעִיר ב־כ”ח בְּאִיִּר.

צִיּוֹר שֶׁל בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ הָרִאשׁוֹן שֶׁבִּנְהַלְמָה הַמֶּלֶךְ

בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ הָיָה מְקוֹם חָשׁוּב וְקָדוֹשׁ לַיהוּדִים.

הֵם הָיוּ בָּאִים וְעוֹלִים לְבַיִת הַמִּקְדָּשׁ

בְּחַג הַפֶּסַח, בְּחַג הַשְּׁבִיעוֹת וּבְחַג הַסּוּפּוֹת.

* קָבִים – מִידָה קֶטְנָה, מְעַט, כְּמוֹת קֶטְנָה.

Answer the questions or complete.

ענו על השאלות או השלימו.

1. מה הַבְּטִיחַ אלוהים לאברהם בספר "בראשית"?

2. מה עשה שלמה המלך?

3. אלפיים שנה בגלות _____ עם ישראל לארץ ישראל

ולירושלים ולא הפסיק _____ ו _____ לגאולה. תמיד _____

לחזור למולדתו.

4. "אם _____ ירושלים - _____ ימיני". את התקווה לחזור

לירושלים לא _____ גם בשמחות משפחתיות.

5. מי נִקְרָא "עוֹלָה"? מי נִקְרָא "יורד"?

6. מה קרה במלחמת שֵׁשֶׁת הימים (1967)?

7. מתי חוגגים את יום ירושלים?

8. מתי היו היהודים בְּאִים וְעוֹלִים לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ?
